

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E ARSIMIT DHE SPORTIT

AGJENCIA E SIGURIMIT TË CILËSISË SË ARSIMIT PARAUNIVERSITAR

**AGJENCIA E SIGURIMIT TË CILËSISË
SË ARSIMIT PARAUNIVERSITAR**

**PROGRAMI I ZHVILLIMIT PROFESIONAL
PËR MARRJEN E KATEGORIVE TË KUALIFIKIMIT TË
MËSUESVE TË EKONOMISË**

SHKURT 2023

Koordinatore

Astrit Dautaj

1) HYRJJE

Programi i zhvillimit profesional, për efekt marrjen e shkallëve të kualifikimit të mësuesve të **ekonomisë**, është hartuar nga grupi i punës, i ngritur nga Agjencia e Sigurimit të Cilësisë së Arsimit Parauniversitar (ASCAP) për t'u ardhur në ndihmë të gjithë mësuesve të lëndës së ekonomisë në përgatitjen për testimin kombëtar, për marrjen e kategorive të kualifikimit, si dhe të gjitha Drejtorive Rajonale të Arsimit Parauniversitar dhe Zyrave Vendore të Arsimit Parauniversitar, për të organizuar zhvillimin profesional për të gjithë mësuesit që do të hyjnë në këtë proces.

Programi është zhvilluar duke iu përgjigjur kërkesave që MAS ka vendosur për mësuesit që kualifikohen. Programi është hartuar duke mbajtur parasysh se fushat kryesore në të cilat testohen njohuritë dhe aftësitë e mësuesve janë:

- dokumentet zyrtare¹ të cilat kanë të bëjnë me veprimtarinë mësimore – edukative të mësuesve;
- programet përkatëse lëndore;
- aspekte të pedagogjisë dhe të metodologjisë në mësimdhënie-nxënie;
- aspekte të etikës dhe të komunikimit;
- aspekte të drejtshkrimit të gjuhës shqipe;
- përmbajtja shkencore e lëndës së ekonomisë, sipas programeve lëndore përkatëse.

2) QËLLIMI I PROGRAMIT

Qëllimi i hartimit të programit të zhvillimit profesional të mësuesve për efekt kualifikimi është:

- të ofrojë një program orientues për t'u ardhur në ndihmë të gjithë mësuesve të lëndës së ekonomisë në arsimin parauniversitar, për të realizuar veprimtaritë kualifikuese dhe trajnuese, si dhe DRAP-eve, ZVAP-ve, për të organizuar zhvillimin profesional të mësuesve. Në këtë aspekt, programi mund të plotësohet nga DRAP-et, ZVAP-të, përkatëse, sipas kushteve dhe mundësive konkrete.

¹ Është fjala për të gjitha dokumentet ligjore, urdhëresat dhe udhëzimet e MAS-it që zbatohen në shkollë duke u përqendruar në ato të viteve të fundit.

- të ofrojë një program të detyruar, për mësuesit që këtë vit do të marrin kategoritë e kualifikimit, në mënyrë që ata të realizojnë një përgatitje, për të përballuar me sukses kërkesat që ka testimi kombëtar.

Programi synon që mësuesi:

- të zbatojë legjislacionin arsimor e në mënyrë të veçantë të risive më të fundit të reformës arsimore;
- të rrisë aftësitë dhe kompetencat profesionale të kuadrit mësimdhënës, për të ndikuar drejtpërdrejt në rritjen e efektivitetit të procesit mësimor, drejt një mësimdhënieje të suksesshme;
- të rrisë përgjegjshmërinë për njohjen e koncepteve bazë dhe ligjësive shkencore të lëndës si dhe të zbatimit të tyre në praktikë, në përputhje me specifikat e moshës së nxënësve dhe të klasës ku japin mësim;
- të rrisë përgjegjshmërinë për njohjen dhe zbatimin e rregullave të etikës dhe komunikimit në punën e tyre në shkollë;
- të rrisë aftësitë në drejtim të zbatimit me saktësi të rregullave drejtshkrimore të shqipes;
- të realizojë në praktikë, nëpërmjet demonstrimit konkret, aftësitë e fituara, e në mënyrë të veçantë nëpërmjet vlerësimit të arritjeve përmes testimit.

Objektivat afatshkurtër të programit

Programi synon që mësuesi:

- të njohë dhe të zbatojë legjislacionin arsimor dhe veçanërisht risitë më të fundit të reformës arsimore;
- të zotërojë kompetencat bazuar në standardet profesionale të mësuesit, për të ndikuar drejtpërdrejt në efektivitetin e procesit mësimor, për një mësimdhënie të suksesshme;
- të zotërojë konceptin e gjithëpërfshirjes dhe të mundësojë përfshirjen e nxënësve në procesin mësimor dhe në aktivitetet e shkollës;
- të demonstrojë aftësitë në fushën pedagogjike për përzgjedhjen e metodave për menaxhimin e klasës, për shtjellimin e koncepteve, për nxitjen e diskutimeve, për përdorimin e teknikave të reja të vlerësimit të nxënësve etj.;

- të tregojë përgjegjshmëri në njohjen e koncepteve bazë dhe ligjësive shkencore të lëndës, si dhe në zbatimin e tyre në praktikë, në përputhje me specifikat e moshës së nxënësve dhe veçoritë e klasave ku japin mësim;
- të demonstrojë zbatimin e rregullave të etikës dhe komunikimit në punën e tyre në shkollë;
- të përdorë aftësitë e TIK-ut në procesin mësimor, si një nga rrisitë më të fundit në mësimdhënien me kompetenca.

3) PËRMBAJTJA E PROGRAMIT

Programi i zhvillimit profesional, për efekt marrjen e shkallëve të kualifikimit të mësuesve të **ekonomisë**, është strukturuar sipas fushave kryesore të përmendura më sipër të zhvillimit profesional, për të cilat testohen mësuesit. Për secilën fushë, janë renditur njohuritë dhe aftësitë bazë që duhet të zotërojë mësuesi i lëndës së ekonomisë që të përmbushë me sukses rubrikat e testimit.

Programi është ndërtuar duke pasur si pikënisje standardet bazë të përgjithshme të mësuesit, si dhe standardet e mësuesit të lëndës së ekonomisë. Përshkallëzimi i kompetencave profesionale që lidhet me secilën fushë të testimit do ta ndihmojë mësuesin që të identifikojë nevojat e tij, si dhe çështjet në të cilat duhet të thellohet më shumë.

Për të qenë lehtësisht i përdorshëm, programi është paraqitur sipas një formati të caktuar. Sipas këtij formati, për secilën fushë prezantohen kompetencat që mësuesit duhet të zotërojnë në fushën e njohurive dhe aftësive si dhe literatura përkatëse rekomanduese që u vjen në ndihmë për zotërimin e këtyre kompetencave.

PËRMBAJTJA E PROGRAMIT	
Fusha: Dokumente zyrtare	
Kompetenca “Zbatimi me përgjegjshmëri i kërkesave të legjislacionit dhe dokumentacionit shkollor”	Literatura

<p>Rezultatet e pritshme</p> <p><i>Mësuesi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zotëron ligjin për sistemin arsimor parauniversitar dhe dispozitat normative të këtij sistemi; • zbaton legjislacionin, udhëzimet dhe rregulloret për hartimin dhe zbatimin e kurrikulës shkollore; • zbaton legjislacionin, udhëzimet dhe rregulloret për personelin e shkollës; • demonstroi zbatimin konkret të udhëzimeve të MASR-së në funksion të përmirësimit të procesit të mësimdhënie-nxënies; • zbaton etikën profesionale të mësuesit; • respekton të drejtat dhe liritë e nxënësit; • respekton detyrat, të drejtat dhe liritë e mësuesit; • zbaton rregulloret dhe udhëzimet për zhvillimin profesional të mësuesit. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ligji nr. 69/2012 “Për sistemin arsimor parauniversitar në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar. • Rregullore e funksionimit të institucioneve arsimore parauniversitare në Republikën e Shqipërisë, miratuar me Urdhër nr.31, datë 28.01.2020. • Udhëzimi nr.22 “Për fillimin e vitit shkollor 2022-2023 në sistemin arsimor parauniversitar”, MAS (27.07 2022). • Udhëzimi nr. 30, datë 12.09.2018 “për numrin e nxënësve për klasë dhe normat e punës mësimore në institucionet e arsimit parauniversitar” i ndryshuar me Udhëzimin nr.14, date 28.7.2021. • Udhëzimi nr. 16, datë 28.07.2021 “Për funksionimin e sistemit të zhvillimit të vazhdueshëm profesional të punonjësve arsimorë”. • Udhëzimi nr. 2, datë 08.02.2023. “Për kriteret dhe procedurat e kualifikimit të mësuesve”. • Udhëzimi nr. 17, datë 05.07.2022 “Për vlerësimin e nxënësve në sistemin arsimor parauniversitar”. • Urdhër nr.46 datë 24.07.2020 “Për standardet profesionale të formimit të përgjithshëm dhe të formimit lëndor të mësuesve në sistemin arsimor parauniversitar”.
Fusha: Programe lëndore	
Rezultati	Literatura

Mësuesi do të jetë i aftë:	
<ul style="list-style-type: none"> të përcaktojë çfarë mësuesit duhet të dinë dhe të jenë të aftë të bëjnë për nxënësit; të analizojë karakterin konkret dhe të qartë të përmbajtjes së kurrikulës; të vlerësojë zbatimin cilësor të programit: kërkesat ndaj mësuesit si zbatues i programit lëndor; të vërë në dukje të rishikimi i programit lëndor: kërkesat ndaj mësuesit si nismëtar i ndryshimit ose përmirësimit të programit lëndor; të dallojë strukturën e programit lëndor dhe të përshkruajë përmbajtjen e rubrikave të saj; të përshkruajë lidhjet ndërmjet njohurive të lëndës që jep mësim me njohuritë e disiplinave të tjera që zhvillohen në shkollë. 	<ul style="list-style-type: none"> Korniza Kurrikulare, 2014. Programi i lëndës “Ekonomia” për gjimnazin, për arsimin profesional dhe për arsimin e orientuar (social – kulturor). Kurrikula bërthamë AML, klasat X-XII, 2016. Programet me kurrikulën e bazuar në kompetenca, klasat X-XII.
Fusha : Aspekte të pedagogjisë dhe të metodologjisë në mësimdhënie-nxënie	
Rezultati	Literatura
Mësuesi do të jetë i aftë:	
<ul style="list-style-type: none"> të zhvillojë mësimdhënie në përshtatje me synimet dhe objektivat konkrete të lëndës që jep; të zhvillojë koncepte dhe metoda që e bëjnë nxënësin të aftë për të zbatuar njohuritë e reja; të jetë i hapur për bashkëpunim dhe vlerësim të punës që bën; të dallojë pyetjet e hapura dhe të mbyllura, 	<ul style="list-style-type: none"> Korniza e vlerësimit të nxënësit, MAS, 23.07.2015. Udhëzuesi i zhvillimit të kurrikulës në arsimin e mesëm të ulët, 2017. Udhëzuesi i zhvillimit të kurrikulës në gjimnaz, 2016. Nivelet e arritjes (arsimi bazë dhe arsimi i mesëm), IZHA 2016. Udhëzues për kurrikulën me zgjedhje në

<p>të strukturuar dhe gjysmë të strukturuar;</p> <ul style="list-style-type: none"> • të hartojë objektiva të nxëni; • të dallojë dhe të hartojë objektiva arritjeje në nivele të ndryshme; • të zbatojë njohuritë e tij për krijimin e një klime të përshtatshme të mësuarit në klasë; • të dallojë dhe të përzgjedhë metoda dhe teknika të përshtatshme me objektivat e të mësuarit dhe stilet e ndryshme të të mësuarit; • të strukturojë një ditare dhe të tregojë qëllimin e rubrikave të tij; • të përcaktojë synimet ose objektivat e kurrikulës në përputhje me filozofinë arsimore të përzgjedhur; • të alternojë metodat e punës individuale dhe asaj në grup në varësi të objektivave të të mësuarit; • të zbatojë teknika dhe forma të ndryshme të vlerësimit të nxënit; 	<p>gjimnaz, ASCAP (ish IZHA) 2018.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Urdhër për miratimin e “Standardeve profesionale të mësuesit për përdorimin e Teknologjisë së Informacionit dhe Komunikimit”, nr. 84 datë 06.05.2021. • Material ndihmës për mësuesit lidhur me përdorimin e platformave online në procesin mësimor, ASCAP 2021. • Materiale ndihmëse për edukimin qytetar https://ëëë.ascap.edu.al/materiale-ndihmese-per-edukimin-qytetar-2/ Demokracia në veprim https://ëëë.living-democracy.al/textbooks/volume-1/. <p>Vëllimi 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kushtet e mësimdhënies dhe të të mësuarit (faqe 60-64). • Vendosja e objektivave dhe përzgjedhja e materialeve (faqe 65-72). • Drejtimi i procesit të të nxënit dhe përzgjedhja e formave të mësimdhënies (faqe 81-82, 87-88, 90-92). • Manuali për edukimin e qytetarisë digjitale i Këshillit të Evropës <p>Materiale ndihmëse për edukimin qytetar https://ëëë.ascap.edu.al/materiale-ndihmese-per-edukimin-qytetar-2/ faqe 11-15.</p>
Fusha: Aspekte të etikës dhe komunikimit	
Rezultati Mësuesi do të jetë i aftë:	Literatura
<ul style="list-style-type: none"> • të përshkruajë parimet themelore mbi të 	<ul style="list-style-type: none"> • Kodi i Etikës së mësuesve në arsimin

<p>cilat është hartuar kodi i etikës së mësuesit;</p> <ul style="list-style-type: none"> • të dallojë sjelljet e mësuesit që burojnë nga parimet themelore; • të hartojë vetë një kod të thjeshtë sjelljeje që bazohet në parimet dhe standardet e kodit të etikës; • të përshkruajë sjelljet model që duhet të karakterizojnë zbatuesit e kodit të etikës së mësuesit, në varësi të funksionit që ka në komunitetin e shkollës; • të marrë vendime në përputhje me rregullat e etikës dhe të sjelljes në marrëdhënie me drejtuesit, stafin pedagogjik, nxënësit, prindërit dhe komunitetin gjatë punës së tij brenda dhe jashtë institucionit arsimor. 	<p>parauniversitar.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rregullore e funksionimit të institucioneve arsimore parauniversitare në Republikën e Shqipërisë, miratuar me Urdhër nr.31, datë 28.01.2020. • Urdhër nr.46 datë 24.07.2020 “Për standardet profesionale të formimit të përgjithshëm dhe të formimit lëndor të mësuesve në sistemin arsimor parauniversitar” .
---	---

Fusha: Aspekte të drejtshkrimit të gjuhës shqipe

<p align="center">Rezultati</p> <p align="center">Mësuesi do të jetë i aftë:</p>	<p align="center">Literatura</p>
<ul style="list-style-type: none"> • të zbatojë rregullat e drejtshkrimit të gjuhës shqipe standarde. 	<ul style="list-style-type: none"> • Drejtshkrimi i gjuhës shqipe.

Fusha: Përmbajtja shkencore e lëndës

Nr.	Tematika	Rezultatet e pritshme	Literatura
1.	Çfarë studion ekonomia?	<p><i>Mësuesi të jetë i aftë:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • të shpjegojë konceptet pamjaftueshmëri, sistem ekonomik, kosto oportune dhe lidhjen shkakësore ndërmjet pamjaftueshmërisë dhe nevojës për të zgjedhur, duke pranuar koston oportune; • të japë shembuj personal lidhur me marrjen e 	Tekste për nxënësin për lëndën ekonomi, literaturë shkencore dhe burimore për përmbajtjen e lëndës.

		<p>vendimeve dhe koston oportune të saj;</p> <ul style="list-style-type: none"> • të identifikojë faktorët e prodhimit për një të mirë ose shërbim; • të interpretojë një lakore të mundësive të prodhimit si dhe nëpërmjet saj të ilustrojë koston oportune”; • të vlerësojë mënyrën se si sisteme të ndryshme ekonomike e zgjidhin problemin ekonomik themelor; • të përshkruajë veçoritë e shtyllave të sistemit ekonomik të iniciativës së lirë; • të përshkruajë rolin e fitimit në sistemin e sipërmarrjes së lirë; • të analizojë se si ndërmarrja e iniciativave ekonomike nxit përdorimin e burimeve natyrore, të kapitalit fizik dhe njerëzor; • të përshkruajë fluksin e qarkullimit të aktivitetit ekonomik që lidh familjet, firmat e biznesit dhe qeveritë në ekonominë e tregut. 	
2.	Kërkesa, oferta dhe çmimi i tregut.	<p><i>Mësuesi të jetë i aftë:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • të interpretojë konceptet: treg, çmim, kërkesë, ofertë; • të formulojë ligjin e kërkesës dhe ofertës; • të interpretojë lakoren e kërkesës dhe ofertës; • të shpjegojë faktorët që shkaktojnë zhvendosjen e kërkesës dhe ofertës; • të përcaktojë çmimin ekuilibër të një produkti të dhënë kur janë dhënë kërkesa dhe oferta për këtë produkt nëpërmjet grafikut; • të bëjë dallimin midis një ndryshimi në sasinë 	

		<p>e kërkuar, apo ofruar dhe një ndryshimi në kërkesë apo ofertë;</p> <ul style="list-style-type: none"> • të vlerësojë ndikimin e ndryshimeve të elasticitetit të kërkesës në sasinë e kërkuar dhe të ndryshimeve të elasticitetit të ofertës në sasinë e ofruar; • të shpjegojë se si ndikojnë në çmimin e tregut ndryshimet në kërkesë dhe në ofertë; • të analizojë ndërveprimin e ligjit të kërkesës dhe ofertës në çmimin ekuilibër; • të shpjegojë se si çmimet e tregut bëjnë racionimin e mallrave dhe shërbimeve dhe motivojnë njerëzit për prodhimin e tyre; • të vlerësojë se si sistemi i tregut siguron plotësimin e nevojave të konsumatorëve; • të dallojë çmimin tavan nga çmimi dyshemë; • të shpjegojë se si ndërhyrja e qeverisë mund të ndikojë tek tregu dhe sesi çmimet e tregut ofrojnë informacion dhe nxitje për konsumatorët dhe prodhuesit; • të analizojë raportin kosto-përfitim lidhur me ndërhyrjen e qeverisë në përcaktimin e çmimit të disa produkteve. 	
3.	Konsumatori në ekonominë e tregut	<p><i>Mësuesi të jetë i aftë:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • të përshkruajë rëndësinë ekonomike të konsumatorit në ekonominë e tregut si dhe burimet e të ardhurave të individëve dhe format e tyre; • të shpjegojë arsyet pse njerëzit kursejnë; 	

		<ul style="list-style-type: none"> • të krahasojë metodat e ndryshme të kursimit; • të analizojë faktorët që ndikojnë në masën e kursimit; • të përgatisë një buxhet personal; • të shpjegojë avantazhet dhe disavantazhet e blerjes me kredi. 	
4.	Fillimi i një biznesi dhe financimi i tij	<p><i>Mësuesi të jetë i aftë:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • të shpjegojë se si tregu i lirë inkurajon sipërmarrjen; • të listojë format kryesore të organizimit të biznesit; • të gjykojë mbi avantazhet dhe disavantazhet e secilës prej tri formave kryesore të biznesit; • të shpjegojë organizimin e korporatës; • të gjykojë mbi disa nga përgjegjësitë, kërkesat dhe përfitimet që lidhen me sipërmarrjen; • të dallojë burimet e brendshme nga burimet e jashtme të financimit të biznesit; • të shpjegojë qëllimet dhe format e burimeve financiare të biznesit; • të dallojë ndryshimin midis aksionit dhe obligacionit; • të analizojë një bilanc dhe një pasqyrë të rezultateve financiare të firmës. 	
5.	Prodhimi, kostoja dhe të ardhurat e firmës	<p><i>Mësuesi të jetë i aftë:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • të bëjë dallimin midis kostove fikse dhe atyre variabël; • të llogarisë koston e përgjithshme të prodhimit, koston mesatare dhe atë marxhinale; 	

		<ul style="list-style-type: none"> • të interpretojë grafikun e kostos fikse, variabël, të përgjithshme, mesatare, marxhinale; • të llogarisë të ardhurat e përgjithshme, të ardhurat marxhinale dhe të ardhurat mesatare; • të llogarisë produktin e përgjithshëm fizik, marxhinal, mesatar; • të zbulojë veprimin e ligjit të të ardhurave zbritëse në gjendjen e biznesit; • të shpjegojë funksionin e prodhimit për periudhën afatshkurtër. 	
6.	Struktura e tregut	<p><i>Mësuesi të jetë i aftë:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • të interpretojë konceptet e konkurrencës dhe strukturës së tregut; • të identifikojë nivelin e konkurrencës së tregjeve në ekonomi; • të shpjegojë karakteristikat e secilës nga strukturat kryesore të tregjeve: konkurrencë e plotë, konkurrencë monopoliste, oligopol, monopol; • të diskutojë raportet dhe format e shkrirjes së bizneseve; • të krahasojë strukturat e ndryshme të tregjeve; • të analizojë efektet ekonomike të strukturave të tregut mbi ekonominë dhe konsumatorin; • të argumentojë se zhvillimi i konkurrencës së lirë është në favor të të gjithë subjekteve në ekonominë e tregut. 	
7.	Tregjet e faktorëve të prodhimit	<p><i>Mësuesi të jetë i aftë:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • të interpretojë ofertën dhe kërkesën për faktorët e prodhimit; 	

		<ul style="list-style-type: none"> • të interpretojë ofertën për punë dhe kërkesën për punë; • të shpjegojë se si kërkesa dhe oferta për punë përcaktojnë çmimin e punës, çmimin e kapitalit, çmimin e tokës; • të vlerësojë shkallën në të cilën forcat e tregut dhe forcat jo të tregut ndikojnë në pagat. 	
8.	Qeveria dhe ekonomia	<p><i>Mësuesi të jetë i aftë:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • të shpjegojë funksionin e qeverisë si arbitër dhe si subjekt në ekonominë e tregut; • të shpjegojë pse pjesëmarrja e qeverisë në ekonomi është rritur gjatë viteve; • të përshkruajë disa nga të ardhurat kryesore dhe shpenzimet në buxhetin për qeverinë shqiptare; • të shpjegojë arsyet që qeveria vendos taksa dhe pse taksimi nga qeveria është i nevojshëm; • të vlerësojë taksat, bazuar në parimet e vendosjes së tyre; • të krahasojë tipat e ndryshme të taksave, duke përfshirë taksat progresive, regresive dhe proporcionale; • të interpretojë konceptet e deficitit buxhetor, e borxhit publik dhe lidhjen midis tyre; • të analizojë përparësitë dhe mangësitë e deficitit buxhetor dhe borxhit publik; • të përshkruajë një ose disa propozime për të ulur deficitin buxhetor. 	
9.	Paraja dhe institucionet	<p><i>Mësuesi të jetë i aftë:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • të interpretojë konceptin e parasë dhe 	

	financiare	<p>karakteristikat e saj dhe funksionet e parasë në një ekonomi monetare;</p> <ul style="list-style-type: none"> • të përshkruajë procesin e lindjes dhe të zhvillimit të parasë duke evidentuar format e saj; • të identifikojë tipat e parasë në qarkullim, në vendin tonë; • të shpjegojë: ofertën monetare, rolin e veçantë të bankave si pranuese depozitash dhe dhënese huash për ekonominë si dhe domosdoshmërinë e rezervës së detyrueshme bankare; • të përshkruajë organizimin dhe funksionet e Bankës Qendrore të Shqipërisë. 	
10.	Treguesit kryesorë makroekonomikë	<p><i>Mësuesi të jetë i aftë:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • të përcaktojë treguesit që përdoren për të matur gjendjen e ekonomisë; • të shpjegojë konceptin e GDP-së dhe se çfarë përfshihet në llogaritjen e GDP-së; • të bëjë dallimin midis GDP-së reale dhe GDP-së nominale; • të analizojë kuptimin e GDP-së për frymë e shprehur në çmime aktuale dhe çmime konstante; • të përshkruajë metodat e matjes së GDP-së; • të japë kuptimin për inflacionin, deflacionin; • të dallojë inflacionin e shkaktuar nga kostoja nga inflacioni i shkaktuar nga kërkesa; • të shpjegojë ndikimin ekonomik të inflacionit dhe format kryesore të inflacionit; 	

		<ul style="list-style-type: none"> • të shpjegojë fazat kryesore të ciklit të biznesit; • të shpjegojë konceptin e forcës punëtore; • të dallojë format kryesore të papunësisë. 	
11.	Stabiliteti ekonomik dhe politikat makroekonomike	<p><i>Mësuesi të jetë i aftë:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • të përshkruajë mjetet e politikës fiskale; • të shpjegojë pse politikat fiskale janë vendime për të ndryshuar shpenzimet dhe/ose taksat nga qeveria; • të interpretojë efektet e drejtpërdrejta dhe jo të drejtpërdrejta të politikës fiskale në papunësinë, prodhimin dhe normat e interesit; • të përshkruajë instrumentet e politikës monetare; • të dallojë instrumentet e politikës monetare nga ato të politikës fiskale; • të përshkruajë ndikimet dhe kufizimet e politikës fiskale si dhe ndikimet dhe kufizimet e politikës monetare; • të identifikojë rrugët në të cilat politika monetare ndikon në papunësinë, prodhimin, inflacionin dhe normat e interesit. 	
12.	Tregtia ndërkombëtare	<p><i>Mësuesi të jetë i aftë:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • të shpjegojë konceptet e përparësisë absolute dhe krahasuese; • të argumentojë përfitimet që kanë vendet e industrializuara kur këmbëjnë midis tyre; • të analizojë përmbajtjen e tregtisë së lirë dhe përfitimet ekonomike të saj; • të përshkruajë disa pengesa në tregtinë ndërkombëtare; 	

		<ul style="list-style-type: none">• të japë në mënyrë të përmbledhur, argumentet që favorizojnë tregtinë e lirë;• të përshkruajë pse luhaten kurset e këmbimit valutor;• të bëjë dallimin midis bilancit të pagesave dhe bilancit tregtar.	
--	--	--	--

3.1.1 Model testi

DOKUMENTACIONI ZYRTAR SHKOLLOR

1. Bazuar në “Rregulloren e funksionimit të institucioneve arsimore parauniversitare në Republikën e Shqipërisë”, një nxënës që ndjek klasën e dhjetë të arsimit të mesëm të lartë, ka munguar 30% të orëve vjetore lëndore. Në një rast të tillë, nxënësi: **1 pikë**
 - A) vlerësohet me shkrim nga një komision që ngre drejtoria e institucionit arsimor.
 - B) vlerësohet me shkrim nga mësuesi i lëndës për njohuritë dhe konceptet, në të cilat ka munguar.
 - C) nuk klasifikohet në atë lëndë.
 - D) mbetet në klasë dhe përsërit vitin shkollor.

2. Bazuar në standardet e formimit të përgjithshëm të mësuesit në arsimin parauniversitar, një mësues analizoi të gjithë treguesit e standardit “Vlerësimi i të nxënësit”. Nga vetëvlerësimi i treguesve të këtij standardi, i rezultoi që mesatarja e pikëve për këtë standard ishte 3,6. Përcaktoni nivelin e arritjes së këtij standardi që korrespondon me këtë mesatare të pikëve: **1 pikë**
 - A) Niveli 1
 - B) Niveli 2
 - C) Niveli 3
 - D) Niveli 4

3. Zgjidhni e vërtetë (V) ose e gabuar (G) në lidhje me kriteret që duhet të plotësojë mësuesi që zgjidhet kryetar i ekipit lëndor: **2 pikë**
 - a. Të ketë punuar të paktën 10 vjet si mësues në po atë nivel arsimor. V/G _____

 - b. Të jetë vlerësuar me të paktën “Shumë mirë” në provimin e kualifikimit, nëse e ka dhënë provimin. V/G _____

PROGRAMI LËNDOR

4. Kurrikula në bazë shkolle synon kryesisht:

1 pikë

- A. të unifikojë arsimin në nivel kombëtar.
- B. të vendosë kritere për të matur arritjet e nxënësve në nivel vendor .
- C. t'u ofrojë nxënësve mundësinë për të përfituar përvoja të reja arsimore.
- D. të pajisë nxënësit me aftësitë e nevojshme për punësim në nivel vendor.

5. Zgjidhni e vërtetë (V) apo e Gabuar (G) në lidhje me pohimin e mëposhtëm

1 pikë

Kurrikula e lëndëve shoqërore synon të sigurojë dhe të forcojë tek nxënësit bindjen ndaj politikave të shtetit demokratik.

6. Rezultati i pritshëm i të mësuarit “Nxënësi përshkruan marrëdhëniet ndërmjet edukimit për median dhe informimin, qytetarisë dhe demokracisë” lidhet me njëren prej kompetencave të mëposhtme. Rezultati i pritshëm i mësipërm, lidhet më shumë me:

1 pikë

- A. të kuptuarit e rolit të medias dhe të informacionit në demokraci.
- B. të kuptuarit e përmbajtjes së medias dhe të përdorimit të saj.
- C. sigurimin me cilësi dhe rendiment të informacionit.
- D. vlerësimi kritik i informacionit dhe i burimeve të tij.

7. Plotësoni vendet bosh me fjalën ose togfjalëshin e duhur.

3 pikë

Për të hartuar kurrikulën në bazë shkolle mësuesi duhet të dijë:

A. kërkesat që ushtron ndaj mjedisi vendor	A. arritjet e nxënësve
B. dhe prejardhjen e nxënësve	B. shkollës
C. në nivel vendor	C. njohuritë

ASPEKTE TË PEDAGOGJISË DHE METODOLOGJISË

8. Lidhur me kompetencën e mësuesit për të zotëruar përmbajtjen e materialit mësimor, ka më shumë nevojë për trajnim mësuesi që:

1 pikë

- A. mbështetet tek teksti mësimor dhe udhëzuesi i mësuesit për të zhvilluar mësimin.
- B. është në dijeni të zhvillimeve dhe të materialeve të reja që lidhen me lëndën.
- C. paraqet gjithnjë informacion të besueshëm dhe që lidhet me lëndën dhe me temën konkrete që trajton.

D. asnjë nga të mësipërmet.

9. Ju, si mësues keni vendosur të përdorni **median** në një orë mësimore për të rritur vetëdijen e nxënësve tuaj, jo vetëm për mundësitë që ofron media në fushën e edukimit, por edhe për rreziqet që bart. Shkruani 3 objektiva të mësuarit (pritshmëri në tri nivele arritjeje) që ju synoni të arrini përmes një orë mësimore.

3 pikë

Në fund të orës mësimore, pritet që nxënësit të jenë të aftë:

- a. _____
b. _____
c. _____

10. Për të shmangur konfliktet ndërmjet mësuesve dhe nxënësve në fushën e vlerësimit mësuesi duhet:

1 pikë

- A. të bindë nxënësit në drejtësinë e vendimit të tij.
B. të mos lejojë diskutime me nxënësit për notën e vënë.
C. të bëjë të qarta që në fillim kriteret e vlerësimit të nxënësve.
D. të rishikojë vendimin e tij.

11. Përshkruani fillimisht, çfarë duhet jetë i aftë të bëjë një nxënës në një temë të caktuar mësimore dhe pastaj përcaktoni rezultatet e pritshme të të mësuarit në tri nivelet e arritjeve sipas skemës së mëposhtme:

4 pikë

Rezultati i pritshëm i nxënësit sipas temës mësimore ose kurrikulës së lëndës:

“Nxënësit, në fund të orës së mësimit, duhet të jenë të aftë të

.....

..

Rezultatet e pritshme të të mësuarit në tri nivele

Në fund të orës së mësimit, pas përpjekjeve të përbashkëta, nxënësit do të jenë të aftë:

Niveli i ulët	Niveli mesatar	Niveli i lartë
Të	Të	Të

12. Për të parandaluar ose për të pakësuar në mënyrë të efektshme paragjykimet në klasën e tyre, mësuesit:

4 pikë

- a. duhet të jenë model i sjelljeve dhe qëndrimeve pa paragjykime.
- b. duhet t'i kushtojnë për një kohë të caktuar trajtimin të çështjeve të pakicave.
- c. duhet të dënojnë fëmijët që shfaqin paragjykime .
- d. duhet të shpërfillin si të parëndësishme shprehjet e paragjykimeve dhe të njëanshmërive në klasë.

ASPEKTE TË KOMUNIKIMIT DHE ETIKËS

13. Në një klasë ku ka nxënës me vështirësi në të nxënë, mësuesi:

1 pikë

- A) vendos të njëjtat rezultate të nxëni për të gjithë nxënësit e klasës, por realizon punë të diferencuar me nxënës të ndryshëm.
- B) përqendron punën dhe fokusohet vetëm te nxënësit me nivel më të ulët arritjesh.
- C) vendos rezultate të nxëni të ndryshme për nxënës të ndryshëm.
- D) përqendron punën dhe fokusohet vetëm te nxënësit me nivel të lartë arritjesh.

14. Zgjidhni e vërtetë (V) ose e gabuar (G) për treguesit e parimit të përkushtimit ndaj komunitetit të përcaktuara në Kodin e etikës së mësuesit në arsimin parauniversitar:

2 pikë

- a) Mësuesi jeton në komunitet dhe për të. Ai ka në qendër të interesit të tij kthimin e shkollës, gjithnjë e më shumë, në qendër komunitare. _____
- b) Mësuesi pranon që trashëgimia gjuhësore dhe kulturore, familja dhe komuniteti nuk modelojnë marrëdhëniet e shkollës me komunitetin. _____

ASPEKTE TË DREJTSHKRIMIT TË GJUHËS SHQIPE

15. Cila nga alternativat e mëposhtme është shkruar saktë?

1 pikë

- A) viti 11-të i shkollës
- B) viti i 11 i shkollës
- C) viti i 11-t i shkollës
- D) viti i 11-të i shkollës

16. Përcaktoni nëse janë shkruar saktë (S) ose gabim (G), shprehjet e mëposhtme.

3 pikë

- a) livadhe të gjelbër_____
- b) atllas gjeografik_____
- c) Instituti i Shëndetit Publik_____
- P

PËRMBAJTJA SHKENCORE E LËNDËS

17. Në qoftë se niveli i pagës vendoset mbi pagën e ekuilibrit, në tregun e punës do të kemi:

1 pikë

- A) një tepricë kërkesë për punë.
- B) një tepricë ofertë për punë.
- C) nuk kemi as tepricë as kërkesë për punë.
- D) kemi dhe tepricë dhe kërkesë për punë.

18. Kur kërkesa për kompjuter rritet, të njëjtën gjë bën dhe kërkesa për programe kompjuterësh. Ekonomistët thonë se kompjuterët dhe programet kompjuterike janë:

1 pikë

- A) të mira normale.
- B) të mira zëvendësuese.
- C) të mira plotësuese.
- D) të mira inferiore.

19. Në një ekonomi mikse, ndërhyrja e shtetit është e justifikuar nëse:

1 pikë

- A) cilësia e disa produkteve nuk është e lartë.
- B) çmimi i disa produkteve është tepër i lartë.
- C) duhen investime në infrastrukture.
- D) qytetaret kërkojnë produkte të reja në treg.

20. Lidhja që na tregon sasinë maksimale të prodhimit të përfituar më një sasi të dhënë të burimeve të prodhimit quhet funksioni:

1 pikë

- A) i ofertës
- B) i kostos
- C) i prodhimit
- D) i dobishmërisë

21. Altini zotëron një apartament në qendër të Tiranës, kurse Iliri një vilë në periferi. Nëse duam t'i krahasojmë këto dy banesa me njëra-tjetrën, cila nga funksionet e parasë do të na shërbente:

1 pikë

- A) paraja si mjet këmbimi.
- B) paraja si matëse e vlerës.
- C) paraja si ruajtëse e vlerës.
- D) paraja si mjet likuiditeti.

22. Stabilizuesit 'automatik' quhen të tillë sepse hyjnë në veprim:

1 pikë

- A) pa ndërhyrjen e qeverisë.
- B) me ndërhyrjen e qeverisë.
- C) me ndërhyrjen e Bankës Qendrore.
- D) me ndërhyrjen e sindikatave të punëtorëve.

23. Norma bazë e interesit e përcaktuar nga Banka e Shqipërisë prek fillimisht:

- A) Qytetarët
- B) Kompanitë private
- C) Bankat tregtare
- D) Qeverinë

1 pikë

24. Inflacioni matet me:

- A) të ardhurat e individëve.
- B) indexin e çmimeve të konsumatorëve.
- C) me prodhimin kombëtar të mallrave dhe shërbimeve.
- D) me normën e interesit për një periudhë të caktuar.

1 pikë

25. Bledi është informaticien pranë një banke të nivelit të dytë. Paga e tij është më e lartë se e motrës së tij që punon si ekonomiste në një firmë .Të dy paguajnë një taksë 10% mbi të ardhurat Ky është shembull i një:

- A) Sistemi taksë regresive
- B) Sistemi taksë progresive
- C) Sistemi taksë proporcionale
- D) Taksë të bazuar në parimin e përfitimit

1 pikë

Zgjidhni e vërtetë (V) ose e gabuar (G)

26. Nëse t'i punon në një kompani që furnizon kompanitë automobilistike dhe kërkesa për automobila rritet, atëherë kërkesa për punë në kompaninë tënde do të rritet. _____

1 pikë

27. N.q.s. patatet janë mall zëvendësues në prodhim, rritja e çmimit të tyre do të ulte ofertën për mallin tjetër që e zëvendëson atë. _____

1 pikë

28. Shpenzimet e qeverisë për pensionet nuk futen në llogaritjen e PBB. _____

1 pikë

29. Nxënësit e një shkolle kanë krijuar një kompani të tyre që vepron në konkurrencë të plotë në periudhe afatshkurtër. Të dhënat ekonomike të kompanisë paraqiten në tabelën

3 pikë

e mëposhtme, dhe çmimi i produktit është 25 njësi:

Sasia e prodhuar	Kostoja e ndryshueshme (TVC)	Kostoja e përgjithshme (TC)
0	0	30
1	20	
2	35	
3	55	
4	80	
5	90	

Tregoni:

a. Sa është sasia optimale e produktit që do të prodhojë kompania?

b. Për këtë sasi, firma del më fitim apo humbje?

c. Për këtë sasi, sa është kosto mesatare fikse?

30. Tregoni:

a. Dy treguesit kryesor me të cilët matet kapitali.

4 pikë

1. _____

2. _____

b. Si ndryshojnë këta tregues me kalimin e kohës?

1. _____

2. _____

31. Firma ABC vepron në periudhë afatshkurtër dhe, për të prodhuar produktet e saj, mori nga banka 100 mijë dollar hua, me normë interesi 6%. Lëndën e parë e bleu me 50 000\$. Firma ka punësuar 12 punëtorë me pagë 6000\$. Firma ka prodhuar gjithsej 1200 njësi produkti që i shet me 20\$ për njësi. Fond i amortizimit të makinerive është 30 000\$. Tregoni:

2 pikë

a) Dy shpenzime të firmës që përfshihet në koston fikse e firmës.

b) Një shpenzim që përfshihet në koston e ndryshueshme të firmës.

32. Tabela e mëposhtme paraqet, kombinimet, çmimin, sasinë në tregun e automobilitave:

3 pikë

Kombinimet çmim-sasi	Çmimi i mallit (lekë)	Sasia e kërkuar (muaj)	Sasia e ofruar (muaj)
A	200000	1000	220
B	600000	600	340
C	1000000	400	400
D	1400000	280	440
G	1800000	120	460

1. Çfarë do të ndodhë në treg me çmimin e ekuilibrit nëse përmirësohet teknologjia e prodhimit dhe për çdo nivel çmimi sasia ndryshon me 260 njësi?

2. Sa do të jete sasia e ekuilibrit për këtë ndryshim?

3. Kur çmimi shkon në 1800000 në çfarë gjendje ndodhet tregu?

33. Në situatat e mëposhtme, tregoni për çfarë lloj papunësie bëhet fjalë:

3 pikë

1. Albani ka mbaruar shkollën e lartë dhe ka marrë diplomën bachelor në administrim publik. Ai ka aplikuar për punë në disa firma, por akoma nuk ka marrë përgjigje.
2. Artani humbi punën në sektorin e skive sepse sezoni i skive mbaroi. Tani ai po kërkon një punë tjetër.
3. Gjatë periudhës së pandemisë vendi pësoi rënie ekonomike dhe shumë punonjës mbetën pa punë.

Argumentoni

34. Argumento, pse Elasticiteti i Kërkesës në lidhje me të ardhurat është :

3 pikë

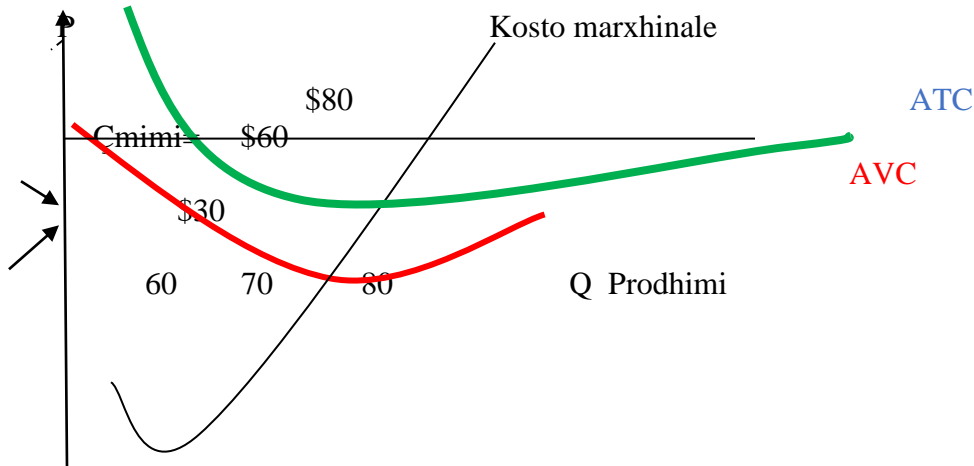
- a) Pozitiv për të mirat normale
-
- _____

b) Më i madh se sa 1 për të mirat e luksit,

c) Negativ për të mirat inferiore

35. Situata e paraqitur në grafikun e mëposhtëm tregon një firmë e cila vepron në një nga katër strukturat e tregut. Duke u nisur nga interpretimi i lakoreve, arsyeto!

3 pikë

a) Struktura e tregut në të cilën vepron firma është _____
sepse

b) Pika në të cilën firma maksimizon fitimin është $MR=MC=?$

c) Firma realizon/merr fitim=?

Plotësoni konceptet

36. Themi se ekonomia ndodhet në fazën e ekonomik, kur GDP-ja bie në dy tremujorë të njëpasnjëshëm.

1 pikë

37. Kërkesa për faktorin punë është e..... nga kërkesa e tregut për të mira dhe shërbime.

1 pikë

38. Deflacion quhet njëee nivelit të përgjithshëm të çmimeve përgjatë një periudhe.

1 pikë

Çiftoni

4 pikë

a. Barazia ekonomike	a. Sa i ka kushtuar firmës një njësi produkti.
b. Kursi i këmbimit valutor	b. Çmimi relativ më i ulët i një malli në vendin e dhënë, krahasuar me vendin tjetër.
c. Kosto mesatare e përgjithshme	c. Çmimi i një monedhe në termat e një monedhe tjetër
d. Përparësi krahasuese	d. Drejtësi në shpërndarjen e të ardhurave dhe të pasurisë

3.2 Përmbajtja e programit orientues për mësuesit e kategorisë së parë të kualifikimit

Nxënësit e një klase janë të ndryshëm, për sa i përket mënyrës se si ata nxënë: individualisht, në grup, nën udhëheqjen e mësuesit, të pavarur, me anë të mjeteve praktike etj. Përpos kësaj, që nxënësit të zotërojnë kompetencat, duhet të përvetësojnë konceptet dhe të zotërojnë shprehitë. Të dyja këto kushte diktojnë nevojën për strategji të ndryshme të mësimdhënies gjatë orës mësimore, të cilat përmbushin rezultatet e të nxënësve dhe përshatën me stilet e të nxënësve dhe nevojat e nxënësve.

Një mësimdhënie - nxënie e mirëmenduar dhe e mirë planifikuar, si dhe një mjedis të nxënësve krijon kushtet e nevojshme për një nxënie të suksesshme dhe lehtëson, si punën e mësuesit, ashtu edhe atë të nxënësit. Kompetencat janë të ndërlidhura dhe zhvillohen në vazhdimësi nëpërmjet situatave të të nxënësve që kanë në qendër pjesëmarrjen aktive të nxënësve. Nxënësit janë aktivë kur përfshihen në veprimtari, eksplorime, ndërtime ose simulime të njohurive dhe të aftësive, si dhe në krahasime rezultatesh apo nxjerrje konkluzionesh. Për të siguruar këtë pjesëmarrje aktive të nxënësve, mësuesi duhet të krijojë një mjedis dhe atmosferë që i bën ata të ndihen të lirshëm dhe të zhdërvjellët për të zhvilluar njohuritë e tyre.

Programi orientues për mësuesit e kategorisë së parë të kualifikimit përmban model ore mësimore për AMU-në dhe për AML-n si dhe kriteret për vlerësimin e orës mësimore të hapur.

3.2.1 Model orësh mësimore për lëndët sociale

Për të orientuar mësuesit që do të zhvillojnë orën mësimore të hapur për kategorinë e parë të kualifikimit, më poshtë është dhënë një model ore mësimore për secilin nivel arsimor: AMU dhe AML. *Mësuesit janë të lirë të përzgjedhin vetë temën, klasën, metodat, teknikat, mjetet, veprimtaritë sipas stileve të të nxënësve, instrumentet e vlerësimit etj., që do të përdorin gjatë zhvillimit të orës mësimore të hapur.*

Veprimtari 1

Tema: Ndal është jeta ime.

Qëllimi

Kjo veprimtari mund të zhvillohet në kuadrin e një ore që mund të ketë si objektiv trajtimin e ndryshimeve kulturore dhe subkulturore të njerëzve dhe rëndësisë së njohjes, të vlerësimit dhe të respektimit të tyre për përmirësimin e cilësisë së marrëdhënieve shoqërore në përgjithësi dhe për mbrojtjen e të drejtave të njeriut në veçanti. Po kështu, kjo veprimtari krijon mundësi për trajtimin e rëndësisë që ka njohja e veçorive të secilit për parandalimin ose zgjidhjen e konflikteve.

Përveç kësaj kjo veprimtari është edhe një shembull i përdorimit të llojeve të ndryshme të objektivave në fushën e edukimit të të drejtave të njeriut të trajtuar më sipër.

Kjo veprimtari synon:

- ☞ të ndihmojë nxënësit të kuptojnë rëndësinë e njohjes së karakteristikave të tjetrit:
 - për krijimin e harmonisë në marrëdhëniet shoqërore,
 - për parandalimin e konflikteve që lidhen me mosrespektimin e veçorive të secilit,
 - për të ndihmuar të tjerët në raste fatkeqësish, traumash, apo vështirësish të natyrave të ndryshme,
- ☞ të aftësojë nxënësit të marrin parasysh veçoritë individuale dhe ato të jetës private në komunikimin e tyre të përditshëm në shoqëri.

Rezultatet e pritshme të të mësuarit:

Në fund të këtij aktivitetit nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të dallojë mes të drejtave të shumta , të drejtën për një jetë private pa ndërhyrje nga të tjerët (*njohja*),
- të lidhë standardin me kontekstin social dhe kulturor psikologjik të individit(*kontekstualizimi*),
- të tregojë, përmes vendimmarrjes, rëndësinë e respektimit të jetës private të tij dhe të të tjerëve, duke marrë parasysh kulturën, zakonet, traditat etj. (zbatimi)

Koha: 45'

Zhvillimi i veprimtarisë

Hapi i parë

Mësuesi u jep nxënësve situatën e mëposhtme:

Mendoni veten në rolin e një gazetari që cili kërkon të intervistojë tri personazhe femra për jetën e tyre private. Personazhet ndodhen:

- Në Shqipëri
- Në SHBA
- Në Filipine

Mësuesi u kërkon nxënësve të shkruajnë tri pyetje që do ua drejtojnë personazheve në fjalë. Pasi secili nxënës shkruan pyetjet në një letër, ata e kthejnë letrën përmbys.

Hapi i dytë

Në këtë fazë mësuesi kërkon nga nxënësit të mendojnë në mënyrë individuale dhe më pas të radhitin në një fletë të bardhë:

- 3 gjëra që *lehtësisht* do t'i bisedonin me të tjerët;
- 3 gjëra që me *vështirësi* do t'i bisedonin me të tjerët;
- 3 gjëra të cilat nuk do të dëshironin t'i bisedonin me të tjerët, duke iu quajtur vatëate.

Hapi i tretë

Pas kësaj klasi ndahet në grupe dhe secilit grup i kërkohet të diskutojë e të marrë vendim për të bërë ndarjen e mësipërme.

Pasi nxënësit të kenë realizuar detyrën, mësuesi ndërton, në tabelë ose në një tabak të madh letre kolonat e mëposhtme:

Të thjeshta për t'i diskutuar me të tjerët	Të vështira për t'i diskutuar me të tjerët	Private

Më pas ai dëgjon raportimet e grupeve dhe bën plotësimet sipas kolonës.

Hapi i katërt

Mësuesi dialogon me nxënësit duke u drejtuar atyre pyetjet e mëposhtme:

- *Përse disa gjera diskutohen lehtë me të tjerët e të tjera jo?*
- *Cilat janë të përbashkëtat për secilën kategori në ndarjet tuaja?*
- *Si e shpjegoni faktin që të njëjtat gjëra i shohim në tituj të ndryshëm (një vajzë i tregon nënës, një tjetër jo)?*
- *A mund të ketë një ndarje fikse në qëndrimet e njerëzve për të njëjtat gjëra? Pse ekzistojnë konceptime të ndryshme për gjërat private? Cilët janë faktorët që ndikojnë në të?*

- *A ndikon kjo edhe në mënyrën se si njerëz të ndryshëm përjetojnë situata të njëjta ose të ngjashme?*

Gjatë diskutimit mësuesi e përqendron vëmendjen e nxënësve te rëndësia që ka respektimi i individualitetit të secilit kur bëhet fjalë për çështje që prekin ndjenjat, hapësirat e jetës private të njerëzve të cilat siç e pamë lidhen ngushtë me prejardhjen e tij psiko-kulturore, familjare, me statusin e tij social etj.

Hapi i pestë

Reflektim.

Në këtë fazë, mësuesi fton nxënësit një proces reflektimi duke zhvilluar pyetjet e mëposhtme:

- Cilat janë të drejtat e njeriut që përfshihen në këtë rast studimor?
- Si e kuptoni ju të drejtën për një jetë private?
- Nga varet realizimi i të drejtës për një jetë private? Çfarë e rrezikon atë?
- Nëse ekzistojnë kufij të respektimit të jetës private, në ç'raste duhet të vendosen ata (a mund të jenë kufijtë e njëjtë)?
- Cilat janë përfundimet që mund të nxirren nëse kjo çështje trajtohet?
 - Si çështje ligjore
 - Si çështje kulturore
 - Si çështje që lidhet me parandalimin e konfliktit etj.

Në fund mësuesi fton nxënësit të lexojnë pyetjet që bënë në fillim të orës së mësimi dhe u drejton atyre pyetjen:

A do të shkruanit të njëjtat pyetje pas kësaj ore mësimi? Përse?

A ka ndonjë nxënës që nuk i ka shkruar pyetjet menjëherë ose që ka kërkuar informacion shtesë...?

Vlerësimi

Mësuesi vlerëson nxënësit në bazë të aftësisë së tyre:

- Për të dalluar, identifikuar mes të drejtave të shumta , të drejtën për një jetë private pa ndërhyrje nga të tjerët (*njohja*),
- Për të lidhë standardin (të drejtat dhe “kufijtë”) që lidhen me kontekstin social dhe kulturor psikologjik të individit(*kontekstualizimi*),
- të tregojë rëndësinë e marrjes parasysh të kulturës të zakoneve, personalitetit etj, përpara se të marrin një vendim ose qëndrim që lidhet me respektimin e diversitetit etj. (zbatimi)

Veprimtari 2

Tema: Manipulimi i informacionit: Verifikoni dhe kushtojini rëndësi përpara se ta shpërndani

Qëllimi

Në këtë orë mësimore, nxënësit do të njihen me mundësinë e manipulimit të informacionit; me mundësinë e ndeshjes me informacionet e manipuluar dhe pasojat e mundshme që ato kanë në vendimmarrjet e tyre dhe të individëve në përgjithësi. Ata do të njihen me konceptet kryesore që lidhen me manipulimin e informacionit dhe format e shfaqjes së tyre në media.

Nxënësve u jepet mundësia të diskutojnë për pasojat e mundshme që ka manipulimi i informacionit për individin, grupin dhe shoqërinë dhe për këtë arsye, për rëndësinë që ka njohja dhe identifikimi i informacioneve manipuluese dhe i faktorëve që i krijojnë, i mbajnë gjallë dhe i përhapin dhe, për rrjedhojë, edhe për përgjegjësinë që duhet të ketë çdo individ që lufton për një shoqëri demokratike për ta identifikuar dhe ndaluar përhapjen e informacioneve manipuluese në të gjitha format e shfaqjes së tyre.

Suksesi i kësaj lufte varet jo vetëm nga njohja e dukurisë dhe e faktorëve që e krijojnë dhe e mbajnë gjallë, por edhe algoritmi, modeli e radha e veprimeve që duhet të ndjekë çdo individ në këtë drejtim.

Përveç kësaj, kjo veprimtari synon të sfidojë nxënësin si një krijues ose përhapës i mundshëm, me vetëdije ose jo, i informacioneve të manipuluar dhe i dialogut/reflektimeve që ai duhet të bëjë me veten përpara se kjo mundësi të kthehet në realitet.

Rezultatet e pritshme të të mësuarit

Në fund të kësaj veprimtarie nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përshkruajë përmbajtjen e konceptit manipulim i informacionit dhe i formave të shprehjes së tij;
- të përmendë disa nga faktorët që krijojnë ose mbajnë gjallë format e çrregullimit të informacionit, kushtet që krijojnë terrenin e përshtatshëm për këta faktorë dhe pasojat e tyre për individin, grupin dhe shoqërinë;
- të identifikojë disa nga hapat që ai duhet të ndërmarrë kur ndeshet me një informacion, si hapi i parë drejt krijimit të një algoritmi (modeli) të qëndrueshëm për t'u zbatuar në rastet kur përballlet me informacione të reja (ose edhe të vjetra, të para në kohë dhe hapësirë tjetër).

Zhvillimi i veprimtarisë

Hapi i parë 6-7 minuta

Mësuesi u kërkon nxënësve të kujtojnë raste kur janë ndeshur me informacione që më vonë kanë dalë të gabuara si dhe rastet kur ata kanë marrë vendime mbi bazën e këtyre informacioneve. Ai u kërkon atyre të thonë disa nga llojet e pasojave të këtyre vendimeve për ta (për veten, familjen, grupin ku bëjnë pjesë etj.) Mësuesi shënon në tabelë ose në dërrasën e zezë përgjigjet e nxënësve për pasojat e vendimeve. Në vijim mësuesi kërkon prej nxënësve të përmendin disa nga burimet e këtyre informacioneve të gabuara për shembull nga lajmet, platformat sociale që përdorin etj.) dhe sa shpesh marrin vendime mbi bazën e informacioneve që marrin prej tyre. Mësuesi u kërkon nxënësve të përmendin edhe burime të tjera nga kanë marrë informacionet e gabuara në lagje, shkollë etj.

Hapi i dytë 15 minuta

Mësuesi u paraqet nxënësve tabelën e mëposhtme dhe u shpjegon atyre përmbajtje e koncepte që përshkruhen aty.

Në vijim mësuesi i fton nxënësit të mendojnë për çështjet që lidhen me secilin prej koncepteve:

1. Keqinformim

- Si shprehen keqinformimet?
- Përse mund të ndodhin keqinformimet?

- Cilat janë disa nga pasojat e keqinformimit

2. Dezinformim

- Si shprehen keqinformimet?
- Cilat mund të jenë disa nga shkaqet që i krijojnë ose i mbajnë gjallë ato?
- Cilat janë disa nga pasojat e dezinformimit?

3. Informim keqdashës

- Si shprehen informacionet keqdashëse?
- Cilat janë disa nga shkaqet e mundshme që i krijojnë ose i mbajnë gjallë ato?
- Cilat janë disa nga pasojat e informimit keqdashës?

Mësuesi shënon në tabelë pasojat e mundshme për secilin rast.

Mësuesi u drejton nxënësve pyetjen e mëposhtme dhe, për disa minuta, nxit diskutimin e klasës rreth saj?

- Çfarë duhet të bëjmë për të mos qenë viktime të manipulimit të informacionit?

Hapi i tretë 15-17 minuta

Mësuesi ndan klasën në grupe. Secili grup i jep detyrën të lexojnë një prej lajmeve në tabelën e mëposhtme.

Më tej ai kërkon prej tyre të verifikojnë lajmin duke u përgjigjur pyetjeve që ndodhen në tabelën e verifikimit të informacionit

Pyetje për verifikimin e informacionit	
1	Kush e ka krijuar mesazhin?
	A është ky burim i besueshëm?
2	Si përpiqet mesazhi ta mbërthejë vëmendjen time?
	A përdor germa shtypit?
	A përdor imazhe të forta?
3	Përse mendoni se është krijuar ky mesazh?
	Çfarë lloj veprimi mendoni se autori i mesazhit kërkon që ju të bëni pasi ta lexoni atë?
4	Kur u publikua mesazhi?
	A e ka datën?
	A ka datë të gabuar?
	A ka datë të vjetër?
5	Si u ndjetë nga ky mesazh?
	A mendoni se edhe të tjerët mund të kenë të njëjtat ndjesi si ju?

Në fund grupet ndajnë përfundimet e tyre.

Reflektim 5 minuta

Mësuesi fton nxënësit të diskutojnë për:

1. Përgjegjësinë e çdo individi për të përcjellë gjithmonë informacione të vërteta.
2. Përgjegjësinë e çdo individi që të aftësohet përmes shkollës që të dallojë gjithmonë çrregullimet e informacionit.
3. Përgjegjësinë e çdo individi që të përdorë hapat e verifikimit të informacionit sa herë që ndeshet me të.

Vlerësimi i nxënësit bëhet duke u bazuar në shkallën e përmbushjes së rezultateve të pritshme të të mësuarit

3.2.2 Kriteret e vlerësimit të orës mësimore të hapur

Kriteret e vlerësimit të orës mësimore të hapur:

- mbështesin mësuesit e kategorisë së parë të kualifikimit për të planifikuar dhe për të organizuar një orë mësimore sa më cilësore dhe efektive për arritjet e nxënësit;
- i shërbejnë drejtuesit dhe anëtarëve të rrjetit profesional, drejtuesit të shkollës si dhe pjesëmarrësve të tjerë gjatë zhvillimit të orës mësimore të hapur për të gjykuar dhe vlerësuar cilësinë dhe efektivitetin e kësaj ore mësimore.

Zhvillimi i orës së hapur mësimore, diskutimet, komentet, vlerësimet, sugjerimet e kolegëve u krijojnë mundësi të gjithë mësuesve të shkëmbejnë përvoja pozitive dhe të identifikojnë anët pozitive të një ore mësimore cilësore për t'i bërë pjesë të punës së tyre të përditshme.

Kriteret për vlerësimin e orës mësimore të hapur

Kriteret për vlerësimin e orës mësimore të hapur				
Gjithsej 70 pikë				
Përshkruesit	Niveli 1 - Dobët	Niveli 2 – Mjaftueshëm	Niveli 3 – Mirë	Niveli 4 – Shumë mirë
Planifikimi i orës mësimore të hapur (10 pikë)				
Mësuesi ka planifikuar të gjithë komponentët e orës së mësimin në mënyrë koherente dhe në përmbushje të rezultateve të nxënësve	0 – 1 pikë Mësuesi ka planifikuar orën mësimore pa pasur një koherencë të komponentëve. Rezultatet e të nxënësve (RN) nuk bazohen në programin lëndor dhe mësuesi nuk ka planifikuar situatë të nxënësve. Metodologjia është tradicionale dhe për më tepër nuk lidhet me stilet e të nxënësve. Pyetjet që u drejtohen nxënësve nuk janë sipas niveleve.	2 – 3 pikë Mësuesi ka planifikuar rezultatet e të nxënësve sipas programit lëndor; ka planifikuar situatë të nxënësve, e cila nuk ndikon shumë në përmbushjen e rezultateve të të nxënësve (RN) ose nuk ka planifikuar situatë të nxënësve. Organizimi i nxënësve në klasë është tradicional dhe nuk janë lidhur me stilet e të nxënësve, Pyetjet në përgjithësi janë	4 pikë Mësuesi ka planifikuar rezultatet e të nxënësve sipas programit lëndor, ka planifikuar situatë të nxënësve, si dhe ka planifikuar organizimin e nxënësve. Metodot dhe teknikat mësimore janë në një koherencë me RN, por nuk përputhen me situatën e të nxënësve dhe me stilet e të nxënësve. Mësuesi ka planifikuar pyetje të llojeve të ndryshme sipas niveleve.	5 pikë Mësuesi ka planifikuar rezultatet e të nxënësve sipas programit lëndor, ka planifikuar situatë të nxënësve të cilën e ka përdorur si pjesë e metodologjisë së mësimdhënies, ka planifikuar organizimin e nxënësve dhe metodologjinë në koherencë me RN dhe me stilet e të nxënësve, si dhe ka planifikuar pyetje të llojeve të ndryshme sipas niveleve.

		<i>sipas niveleve.</i>		
Mësuesi ka planifikuar për temën mësimore qasje të reja inovative që lidhen me demonstrimin e kompetencave të të nxënësve gjatë gjithë jetës, krahas kompetencave lëndore	0 – 1 pikë <i>Mësuesi ka një planifikim ditor rutinë, pa u kujdesur për qasje të reja inovative dhe pa përfshirë edhe zhvillimin e kompetencave kyç të të nxënësve gjatë gjithë jetës.</i>	2 – 3 pikë <i>Mësuesi në planifikimin e tij ka qasje më së shumti tradicionale. Metodatat e planifikuara fokusohen më së shumti te konceptet lëndore, duke lënë mënjanë kompetencat kyç të të nxënësve gjatë gjithë jetës.</i>	4 pikë <i>Mësuesi në planifikimin e tij ka qasje të reja inovative që lidhen me zhvillimin e mendimit kritik të nxënësve, me përdorimin e TIK dhe me gjithëpërfshirjen në procesin mësimor. Nga ana tjetër metodatat e planifikuara fokusohen më së shumti te konceptet lëndore, duke lënë mënjanë kompetencat kyç të të nxënësve gjatë gjithë jetës.</i>	5 pikë <i>Mësuesi në planifikimin e tij kujdeset që të planifikojë qasje të reja inovative që lidhen me zhvillimin e mendimit kritik të nxënësve, me përdorimin TIK dhe me gjithëpërfshirjen në procesin mësimor. Gjithashtu ai kujdeset që nëpërmjet metodave të planifikuara të përfshijë edhe rezultate të kompetencave kyç të të nxënësve gjatë gjithë jetës.</i>

Mjedisi i të nxënësve (14 pikë)

Mësuesi ka krijuar një klimë pozitive, ku nxënësit trajtohen në mënyrë të barabartë, shprehin lirshëm mendimet e tyre, respektojnë njëri-tjetrin dhe pranojnë mendimin ndryshe	0 – 1 pikë <i>Mësuesi krijon një mjedis jo miqësor në klasë, ku jo të gjithë nxënësit kanë mundësi për t'u shprehur lirshëm. Gjatë orës së mësimi vetëm disa nxënës ndihen të suksesshëm dhe me besim e vlerësim për veten.</i>	2 – 3 pikë <i>Mësuesi krijon një mjedis tradicional në klasë, ku nxënësit nuk kanë shumë komunikim me njëri-tjetrin. Mësuesi ka krijuar një kulturë të nxënësve, por jo të gjithë ndihen të suksesshëm dhe me besim e vlerësim për veten.</i>	4 - 5 pikë <i>Mësuesi kujdeset që nxënësit të respektojnë njëri-tjetrin dhe të jenë tolerantë duke pranuar mendimin ndryshe. Mësuesi ka krijuar një kulturë të nxënësve, por jo të gjithë ndihen të suksesshëm dhe me besim e vlerësim për veten.</i>	6 - 7 pikë <i>Mësuesi promovon suksesin e çdo nxënësi duke krijuar një klimë pozitive dhe mjedis miqësor, ku të gjithë respektojnë njëri-tjetrin dhe janë tolerantë duke pranuar mendimin ndryshe. Mësuesi ka krijuar një kulturë të nxënësve për të gjithë duke nxitur besimin dhe vlerësimin për veten.</i>
Mësuesi angazhon dhe përfshin të gjithë	0 – 1 pikë <i>Mësuesi organizon orën e mësimi në</i>	2 – 3 pikë <i>Mësuesi organizon orën e mësimi në</i>	4 - 5 pikë <i>Mësuesi organizon orën e mësimi duke</i>	6 - 7 pikë <i>Mësuesi organizon orën e mësimi duke</i>

<p>nxënësit duke i nxitur dhe motivuar të ndërmarrin iniciativa, i dëgjon me vëmendje dhe u jep përgjigje me kujdes</p>	<p><i>mënyrë tradicionale, ku pak nxënës përfshihen. Vetëm disa nxënës nxiten të marrin pjesë në mësim, të tjerët nuk nxiten me detyra motivuese. Mësuesi nuk u kushton vëmendje të gjithëve lidhur me pyetjet që ata i drejtojnë gjatë orës së mësimi.</i></p>	<p><i>mënyrë tradicionale, ku jo gjithë nxënësit përfshihen dhe angazhohen. Vetëm disa nxënës nxiten të marrin pjesë në mësim dhe të ndërmarrin iniciativa. Ai u kushton vëmendje, por nuk i jep mundësi të gjithëve të marrin një përgjigje.</i></p>	<p><i>u kujdesur që të gjithë nxënësit të përfshihen dhe angazhohen, por nuk i nxit ata me detyra motivuese duke i lënë disi pasiv.. Ai i kushton vëmendje kur ata shprehin mendimet e tyre, i dëgjon me vëmendje, por nuk u jep mundësi të gjithëve të marrin një përgjigje.</i></p>	<p><i>u kujdesur që të gjithë nxënësit të përfshihen dhe angazhohen me detyra motivuese dhe i nxit ata të ndërmarrin iniciativa. Ai i kushton vëmendje kur ata shprehin mendimet e tyre, i dëgjon me vëmendje dhe u jep përgjigje me kujdes.</i></p>
--	---	---	---	--

Metodat mësimore (21 pikë)

<p>Mësuesi organizon nxënësit në varësi të metodave që do të përdorë dhe stilet e të nxënësve</p>	<p><i>0 – 1 pikë Mësuesi nuk organizon nxënësit në varësi të metodës së zgjedhur dhe demonstroi që nuk i njeh stilet e të nxënësve. Ora e mësimi është rutinë dhe kryesisht tradicionale.</i></p>	<p><i>2 – 3 pikë Mësuesi demonstroi që i njeh stilet e të nxënësve të tij por ora e mësimi është tradicionale pa u kujdesur që nxënësit të përmirësojnë arritjet e tyre bazuar në stilin e tyre të të nxënësve.</i></p>	<p><i>4 - 5 pikë Mësuesi demonstroi që i njeh stilet e të nxënësve të tij por metodat e teknikat që përdor në orën e mësimi nuk përfshijnë të gjitha stilet e të nxënësve duke krijuar kushte që jo të gjithë nxënësit të përmirësojnë arritjet e tyre.</i></p>	<p><i>6 - 7 pikë Mësuesi demonstroi që njeh shumë mirë stilet e të nxënësve të tij dhe përdor metoda e teknika që i lidh më së miri me stilet e të nxënësve duke i dhënë mundësi nxënësve të përmirësojnë arritjet e tyre.</i></p>
<p>Mësuesi përdor metoda që nxisin mendimin kritik, krijues, që nxisin diskutimin (apo debatin)</p>	<p><i>0 – 1 pikë Mësuesi demonstroi që nuk ka njohuri në përdorimin e metodave të ndryshme gjatë orës së mësimi duke u fokusuar më shumë vetëm te ato tradicionale. Gjatë zhvillimit të orës mësimore mësimi</i></p>	<p><i>2 – 3 pikë Mësuesi demonstroi që ka njohuri të kufizuara për metoda të ndryshme gjatë orës së mësimi duke u fokusuar më shumë vetëm te ato tradicionale. Gjatë zhvillimit të orës mësimore vetëm</i></p>	<p><i>4 - 5 pikë Mësuesi demonstroi që ka njohuri për disa metoda të mësimdhënies, gjatë zhvillimit të orës mësimore përdor ndonjë metodë apo teknika që nxit mendimin kritik, krijues të nxënësve, por vetëm disa</i></p>	<p><i>6 - 7 pikë Mësuesi demonstroi që ka njohuri shumë të mira për shumëllojshmërinë e metodave të mësimdhënies, gjatë zhvillimit të orës mësimore përdor metoda dhe teknika që nxisin mendimin kritik, krijues të nxënësve, që nxisin</i></p>

	<i>fokusohehet më shumti te të mësuarit mekanik e riprodhues dhe nuk nxiten shprehitë e të menduarit në mënyrë kritike.</i>	<i>disa nxënësve u jep mundësi të diskutojnë apo të demonstrojnë shprehitë e mendimit kritik.</i>	<i>nxënësve u jep mundësi të diskutojnë në këto metoda.</i>	<i>diskutimin (apo debatin) dhe i jep mundësi të gjithë nxënësve të përfshihen në këto metoda.</i>
Mësuesi drejton pyetje të niveleve dhe llojeve të ndryshme dhe nxit nxënësit të bëjnë pyetje gjatë orës së mësimi	<i>0 – 1 pikë Mësuesi demonstroi që nuk ka njohuri për nivelet dhe llojet e pyetjeve. Ai nuk përdor pyetje të llojeve dhe ndryshme Gjithashtu pyetjet i drejton vetëm mësuesi dhe nuk nxit nxënësit të bëjnë pyetje.</i>	<i>2 – 3 pikë Mësuesi demonstroi që ka njohuri të kufizuara për nivelet dhe llojet e pyetjeve. Ai nuk përdor pyetje të llojeve të ndryshme dhe jo për të gjitha nivelet. Gjithashtu nxit nxënësit të bëjnë pyetje gjatë orës së mësimi por nuk i jep mundësi nxënësve të përgjigjen vetë.</i>	<i>4 - 5 pikë Mësuesi demonstroi që ka njohuri për nivelet dhe llojet e pyetjeve. Ai përdor lloje të kufizuara pyetjesh dhe jo për të gjitha nivelet. Gjithashtu nxit nxënësit të bëjnë pyetje gjatë orës së mësimi por nuk i jep mundësi nxënësve të përgjigjen vetë.</i>	<i>6 - 7 pikë Mësuesi demonstroi që ka njohuri shumë të mira për nivelet dhe llojet e pyetjeve. Ai i përdor këto gjatë gjithë orës mësimore dhe gjithashtu nxit nxënësit të bëjnë pyetje gjatë orës së mësimi dhe njëri – tjetrit.</i>

Vlerësimi dhe arritjet e nxënësve (17 pikë)

Mësuesi vlerëson për të identifikuar nevojat për përmirësim të nxënësit dhe lehtëson procesin e nxënies së tij	<i>0 – 1 pikë Mësuesi përdor vlerësimin e nxënësit për të matur vetëm arritjet e tij në orën e mësimi.</i>	<i>2 – 3 pikë Mësuesi demonstroi se përdor vlerësimin e nxënësit për të mbledhur informacion lidhur me rezultatet në vijim të nxënësit. Mësuesi përdor vlerësimin nxënësit për të matur vetëm arritjet e nxënësit në orën e mësimi.</i>	<i>4 - 5 pikë Mësuesi demonstroi se përdor vlerësimin e nxënësit për të mbledhur informacion lidhur me rezultatet në vijim të nxënësit Ai përdor vlerësimin e nxënësit për të matur vetëm arritjet e nxënësit në orën e mësimi duke identifikuar nevojat për përmirësim të tij.</i>	<i>6 - 7 pikë Mësuesi demonstroi se përdor vlerësimin e nxënësit për të mbledhur informacion lidhur me rezultatet në vijim të nxënësit Ai përdor vlerësimin për identifikuar pikat e forta të tij si dhe nevojat për përmirësim të nxënësit duke e mbështetur dhe lehtësuar në procesin e nxënies së nxënësit.</i>
Mësuesi përdor	<i>0 – 1 pikë</i>	<i>2 – 3 pikë</i>	<i>4 pikë</i>	<i>5 pikë</i>

teknika të ndryshme vlerësimi, vetëvlerësimi apo vlerësimi të nxënësve nga nxënësit sipas niveleve të arritjes	<i>Mësuesi përdor teknika të ndryshme vlerësimi por nuk përdor nivelet e arritjes mbështetur në rezultatet e të nxënësit të orës mësimore.</i>	<i>Mësuesi përdor teknika të ndryshme vlerësimi bazuar në nivelet e arritjes mbështetur në rezultatet e të nxënësit të orës mësimore.</i>	<i>Mësuesi demonstroi se ka njohuri dhe përdor teknika të ndryshme vlerësimi bazuar në nivelet e arritjes mbështetur në rezultatet e të nxënësit të orës mësimore.</i>	<i>Mësuesi demonstroi se ka njohuri dhe përdor teknika të ndryshme vlerësimi, vetëvlerësimi apo vlerësimi të nxënësve nga nxënësit sipas niveleve të arritjes mbështetur në rezultatet e të nxënësit të orës mësimore.</i>
Mësuesi angazhon nxënësit me detyra të diferencuara sipas stileve të të nxënësit dhe nevojave të nxënësve	0 – 1 pikë <i>Mësuesi jep detyra për të gjithë nxënësit njësoj, pa marrë parasysh stilet e të nxënësit apo nevojat e nxënësve.</i>	2 – 3 pikë <i>Mësuesi demonstroi se një nevojat e nxënësve, angazhon vetëm disa nxënës me detyra të diferencuara.</i>	4 pikë <i>Mësuesi demonstroi se një nevojat e nxënësve, angazhon nxënësit me detyra të diferencuara bazuar në nevojat e tyre.</i>	5 pikë <i>Mësuesi demonstroi se një nevojat e nxënësve dhe angazhon nxënësit me detyra të diferencuara sipas stileve të të nxënësit dhe nevojave të tyre.</i>
Përdorimi i mjeteve didaktike dhe digjitale (8 pikë)				
Mësuesi përdor mjetet mësimore didaktike për temën mësimore	0 – 1 pikë <i>Mësuesi nuk përdor mjete mësimore didaktike për arritjen e rezultateve të të nxënësit të temës mësimore.</i>	2 pikë <i>Mësuesi përdor vetë mjetet mësimore didaktike, të cilat janë të kufizuara për zhvillimin e plotë të rezultateve të të nxënësit të temës mësimore.</i>	3 pikë <i>Mësuesi përdor vetë mjetet mësimore didaktike të përshtatshme në përmbushje të rezultateve të të nxënësit të temës mësimore, por nuk angazhon shumë nxënësit në përdorimin e tyre.</i>	4 pikë <i>Mësuesi ka krijuar mjete mësimore didaktike dhe i përdor ato në përmbushje të rezultateve të të nxënësit të temës mësimore duke vënë edhe nxënësit në përdorim të tyre në mënyrë që të nxënësit të mësuarin praktik dhe krijues.</i>
Mësuesi përdor mjete digjitale për të zhvilluar aftësitë digjitale të nxënësve	0 – 1 pikë <i>Mësuesi nuk përdor mjete digjitale në përmbushje të rezultateve të të nxënësit të temës mësimore,</i>	2 pikë <i>Mësuesi përdor me ndihmën e të tjerëve mjete digjitale por përmbajtja nuk lidhet shumë me rezultatet e të</i>	3 pikë <i>Mësuesi përdor vetë mjete digjitale në përmbushje të rezultateve të të nxënësit të temës mësimore, por nxënësit nuk</i>	4 pikë <i>Mësuesi përdor mjete digjitale dhe angazhon nxënësit në kryerjen e veprimtarive që kërkojnë përdorimin e TIK-ut, në</i>

		<i>nxënit të temës mësimore.</i>	<i>angazhohen në përdorimin e TIK.</i>	<i>përbushje të rezultateve të të nxënit të temës mësimore dhe për të zhvilluar aftësitë digjitale të nxënësve.</i>
--	--	--------------------------------------	--	---